

Προσεγγίζοντας πολιτισμικά το ευρύ κοινό: Η οργάνωση μιας μουσειακής έκθεσης

Ευάγγελος Β. Τσακνάκης

Φοιτητική Εργασία (ΕΛΠ4275, ΑΠΚΥ)
Αθήνα, 4-2013

Περιεχόμενα:

Εισαγωγή

A. Μουσειακή έκθεση

i. Έννοια, Στόχοι και είδη Εκθέσεων

B. Περιοδική έκθεση με θέμα «Κυκλαδικά Ειδώλια» στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

i. Οργάνωση της Έκθεσης

ii. Παρουσίαση των Εκθεμάτων

iii. Επιδιωκόμενοι Στόχοι και Μέθοδοι Μεταφοράς Πληροφοριών στο Κοινό

Επίλογος

Βιβλιογραφία

Πίνακας Εικόνων

Εισαγωγή

Η επικοινωνία μεταξύ ενός συνόλου κινητών ή ακίνητων εκθεμάτων με το κοινό που επισκέπτεται ένα μουσείο αποτελεί το βασικό στόχο μιας έκθεσης. Η έννοια της έκθεσης, οι κύριοι στόχοι της και τα είδη εκθέσεων, τα οποία φέρουν σαφείς διαφορές, συζητούνται στην παρούσα μελέτη. Προκειμένου να κατανοηθεί ο τρόπος οργάνωσης μιας περιοδικής παρουσίασης θα βασιστούμε στο υποθετικό παράδειγμα οργάνωσης μιας περιοδικής έκθεσης με τίτλο «Κυκλαδικά Ειδώλια», η οποία θα διεξαχθεί στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης. Θα εστιάσουμε στον τρόπο οργάνωσής της, στο τρόπο παρουσίασης των εκθεμάτων, καθώς και στην είσοδό της, η οποία θα αποτελεί τον «πρόλογο» της παρουσίασης. Με σύγχρονες μεθόδους ο επισκέπτης θα «εισαχθεί» στον Κυκλαδικό Πολιτισμό ήδη πριν από την είσοδό του στο βασικό χώρο των ειδωλίων, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της έκθεσης.

A. Μουσειακή έκθεση

i. Έννοια, Στόχοι και είδη Εκθέσεων

Η προβολή ενός συνόλου κινητών ή ακίνητων μουσειακών αντικειμένων σε οποιοδήποτε είδους κοινό αντιστοιχεί στον ορισμό της έκθεσης. Η έκθεση πραγματοποιείται σύμφωνα με κάποιο πρόγραμμα, σε προκαθορισμένο, στεγασμένο ή μη, χώρο, με τη

διαδραστική συμβολή νέων τεχνολογιών (οπτικοακουστικά μέσα, προβολή τρισδιάστατων εικόνων κλπ). Η παρουσίαση στοχεύει στην επικοινωνία μεταξύ εκθεμάτων και κοινού. Έτσι, η ερμηνεία των συλλογών έχει την έννοια της μετάφρασης αντικειμένων και γνώσεων σε κατανοητή «γλώσσα» για τον επισκέπτη.¹ Τα μουσειακά εκθέματα συμμετέχουν σε μια πολύπλοκη διαδικασία, με σκοπό τη μετάδοση νοηματικών πληροφοριών που σχετίζονται με τον υλικό πολιτισμό.² Οι στόχοι των εκθέσεων, εκτός από πολιτιστικό, έχουν και εκπαιδευτικό χαρακτήρα, οι οποίοι επιτυγχάνονται κυρίως με τη συνδρομή του εξειδικευμένου μουσειακού προσωπικού ή των ειδικών ομαδαρχών των ομάδων που επισκέπτονται το μουσείο.³

Στα είδη των εκθέσεων περιλαμβάνονται οι μόνιμες, οι προσωρινές, οι οικολογικές και οι συστηματικές παρουσιάσεις. Μια μόνιμη έκθεση οργανώνεται σε ένα μουσείο και καθορίζει το γενικό σύνολο του προγράμματός του. Οι προσωρινές εκθέσεις διοργανώνονται παράλληλα με τις μόνιμες. Συνήθως απευθύνονται σε ειδικούς, απαιτούν υψηλό οικονομικό κόστος για να επιτευχθούν και παρουσιάζουν συλλογές που απουσιάζουν από τις μόνιμες εκθέσεις, εμβαθύνοντας σε κάποιο θέμα. Η οικολογική έκθεση περιλαμβάνει εκθέματα τα οποία βρίσκονται στην προηγούμενη κατάσταση του μουσειακού είδους (π.χ. το περιεχόμενο μιας ιστορικής οικίας). Οι συστηματικές εκθέσεις περιλαμβάνουν τα εκθέματα ομαδοποιημένα, είτε ανάλογα με κάποιο κοινό χαρακτηριστικό τους (π.χ. τεχνοτροπία, εποχή) είτε σε σχέση με την εξέλιξη του εκθέματος (π.χ. η εξέλιξη ενός ζωολογικού είδους). Οι παρουσιάσεις των συστηματικών εκθέσεων διακρίνονται είτε σε επιστημονικές είτε σε πολιτιστικές συλλογές⁴

B. Περιοδική έκθεση με θέμα «Κυκλαδικά Ειδώλια» στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

i. Οργάνωση της Έκθεσης

Η έκθεση με θέμα «Κυκλαδικά Ειδώλια» αφού έχει συζητηθεί η σύλληψη της κεντρικής της ιδέας και οι υποβληθείσες προτάσεις με τις υπεύθυνες επιτροπές στο πλαίσιο του σταδίου προετοιμασίας της⁵ θα υποθέσουμε ότι εγκρίνεται η παρουσίασή της συμφωνώντας με τους σκοπούς και με το είδος του κοινού (κυρίως μη εξειδικευμένο κοινό) στο οποίο απευθύνεται. Θα υποθέσουμε ότι θα λάβει χώρα στο

1 Ορφανίδη (2006), σ. 44.

2 Γκαζή (2003), σ. 60.

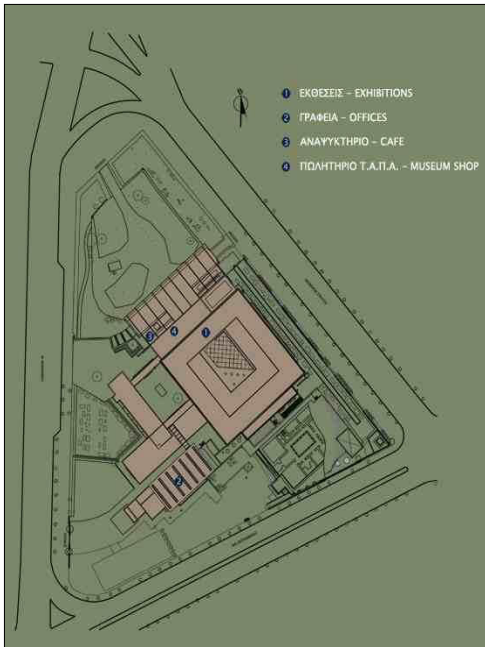
3 Ορφανίδη (2006), σ. 45.

4 Ορφανίδη (2006), σ.σ. 46-47.

5 Γκαζή (2003), σ. 81.

χώρο υποδοχής του αρχαιολογικού μουσείου Θεσσαλονίκης και θα διαρκέσει πέντε μήνες.⁶

Στο στάδιο ανάπτυξης της έκθεσης θα μελετηθεί η σκοπιμότητα, δηλαδή όλοι οι παράγοντες που συντελούν στην υλοποίηση της έκθεσης, ενώ θα οριστικοποιηθεί το θέμα της και θα ακολουθήσει η σχεδιαστική μελέτη του εκθεσιακού χώρου, στηριζόμενη στις αρχές του εμπορικού μάρκετινγκ.⁷ Το επιστημονικό πρόγραμμα του αρχαιολογικού μουσείου Θεσσαλονίκης θα είναι υπεύθυνο για την εποπτεία της περιοδικής έκθεσης. Το πρόγραμμα της παρουσίασης περιλαμβάνει τη δομή της έκθεσης, την επιλογή των εκθεμάτων και τη συγκέντρωση των επιστημονικών δεδομένων για την ερμηνεία τους. Η μεταφορά του προγράμματος στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης εντάσσεται στο σχεδιασμό της έκθεσης.⁸

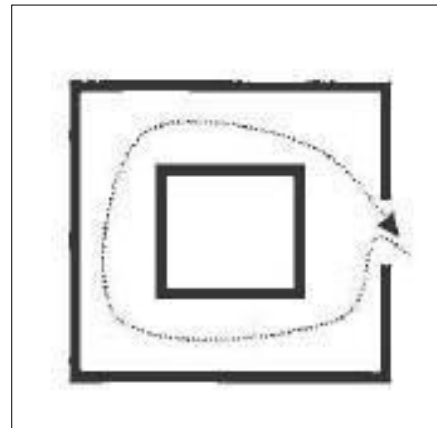

Εικόνα 1: Το Κτήριο στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Στην οργάνωση της έκθεσης η διάρθρωση του χώρου διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο. Αφού ολοκληρωθεί το στάδιο εφαρμογής που περιλαμβάνει την προετοιμασία του εκθεσιακού χώρου και του υλικού που θα παρουσιαστεί θα εκτελεστούν οι απαιτούμενες εργασίες για τη διαμόρφωση του χώρου.⁹ Θα υπολογισθεί η διαδρομή, η προβολή του εκθέματος ως αντικείμενου και η σημειολογική ανάγνωσή του, τα

οποία αποτελούν τα στάδια του επιστημονικού προγράμματος.¹⁰

Για την οργάνωση του εκθεσιακού χώρου της έκθεσης «Κυκλαδικά Ειδώλια» θα επιλεχτεί η διαδρομή τύπου «νησίδας». Στην οργάνωση σε μορφή «νησίδας» (εικόνα 2) τα εκθέματα είναι τοποθετημένα στο κέντρο της αίθουσας, με μοναδική διαδρομή ολόγυρά τους. Ο επισκέπτης δεν έχει την επιλογή διαφορετικής διαδρομής, ενώ είναι υποχρεωμένος να περιδιαβεί το σύνολο της έκθεσης και να επιστρέψει στο άνοιγμα που εξυπηρετεί και την έξοδο.¹¹ Η διαδρομή στο χώρο της έκθεσης πρέπει να είναι απλή, σαφής και να εκφράζει τη δομή του προγράμματος.¹² Έτσι, ο επισκέπτης κατά τη διαδρομή του θα αναγιγνώσκει την εποχή, το περιβάλλον και τα εκθέματα με ευχάριστο τρόπο. Θα προβλέπονται κενά και χώροι ανάπαυσης στη διαδρομή ώστε ο επισκέπτης να αναπαύεται σωματικά και ψυχικά και τα εκθέματα που ακολουθούν τα κενά να προβάλλονται εντονότερα.¹³

Εικόνα 2: Τύπος έκθεσης με τη μορφή "Νησίδας"

ii. Παρουσίαση των Εκθεμάτων

Η λιτή και ωραία παρουσίαση στοχεύει στο μεγαλύτερο ενδιαφέρον του θεατή. Η ουδετεροποίηση του περιβάλλοντος συμβάλλει στην «εξαφάνιση» του υπολοίπου χώρου της έκθεσης συντελώντας στην εντονότερη προβολή των εκθεμάτων. Έτσι, για την προβολή του εκθέματος ως αντικείμενου σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο φωτισμός, τα μέσα του οποίου επηρεάζουν το μουσειακό μικροκλίμα.¹⁴ Απαιτείται η στενή συνεργασία με το συντηρητή των εκθεμάτων του μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης ώστε να μην αλλοιωθούν τα εκθέματα. Τα ειδώλια, μέσω του φωτισμού, θα προβάλλονται περισσότερο και δεν θα χάνονται μέσα στο χώρο από έναν ομοιόμορφο φωτισμό, ενώ θα αποφευχθεί ο έντονος φωτισμός τους για να

6 Για την κάτοψη του κτηρίου του αρχ. Μουσείου Θεσσαλονίκης, βλ. Το Κτήριο στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (εικόνα 1).

7 Γκαζή (2003), σ. 82.

8 Ορφανίδη (2006), σ. 48.

9 Γκαζή (2003), σ. 82.

10 Ορφανίδη (2006), σ. 49.

11 Γκαζή (2003), σ. 76.

12 Ορφανίδη (2006), σ. 49.

13 Ορφανίδη (2006), σ. 49.

14 Ορφανίδη (2006), σ.σ. 49-50.

αποφευχθεί, παράλληλα, η θεατρικότητα.¹⁵ Ο φωτισμός της αίθουσας υποδοχής του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης θα μειωθεί με τεχνητό τρόπο και για την προβολή των εκθεμάτων θα χρησιμοποιηθεί τεχνητός φωτισμός. Για τα κυκλαδικά ειδώλια, το υλικό των οποίων είναι λίθινο, θα χρησιμοποιηθεί έντονος φωτισμός (200-300 lux), η ένταση του οποίου δεν δύναται να αλλοιώσει τα εκθέματα, ενώ θα ληφθεί υπ' όψιν η υπερϊώδης ακτινοβολία που θα ελεγχθεί με τοποθέτηση φίλτρων μεταξύ της πηγής και του αντικειμένου.¹⁶ Για το φόντο στις προθήκες των εκθεμάτων θα χρησιμοποιηθεί ένα σκούρο χρώμα ώστε να προβάλλεται η λευκότητα των ειδωλίων. Η στήριξη των εκθεμάτων στις προθήκες θα γίνει με διακριτικό τρόπο.¹⁷

Τα εκθέματα θα παρουσιάζονται στην αρχή της έκθεσης από την Πρωτοκυκλαδική I περίοδο (3200-2800 π.Χ.), θα ακολουθεί η Πρωτοκυκλαδική II (2800-2300) και, τέλος, η Πρωτοκυκλαδική III (2300-2000).¹⁸ Στις αντίστοιχες περιόδους θα προβάλλονται οι τεχνολογικές κατακτήσεις και οι οικιστικές εξελίξεις. Τα αντικείμενα θα συνοδεύονται από την παροχή κειμένου στον επισκέπτη ώστε, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού χαρακτήρα της έκθεσης, ο θεατής να ωφελείται τα μέγιστα. Η διάρθρωση των παρεχόμενων πληροφοριών θα περιλαμβάνει τα *πρωτεύοντα* κείμενα, τα οποία θα βρίσκονται έξω από τις προθήκες και θα παρουσιάζουν τον τίτλο του εκθέματος, τα *δευτερεύοντα*, τα οποία θα βρίσκονται στο βάθος των προθηκών που θα δίνουν περισσότερες πληροφορίες για τα αντικείμενα και τις *σημειώσεις*, οι οποίες αποτελούνται από κείμενα τα οποία θα απευθύνονται σε πιο εξειδικευμένο κοινό. Οι *σημειώσεις* προκειμένου να μην επηρεάσουν αρνητικά την προβολή του εκθέματος, αποσπώντας την προσοχή του θεατή, θα τοποθετηθούν στο εξωτερικό της προθήκης.¹⁹

Για το ειδώλιο της εικόνας 3 το πρωτεύον κείμενο θα περιλαμβάνει τον τίτλο: «Ειδώλιο γυναικείας μορφής τύπου Πλαστηρά. Μάρμαρο Κυκλαδικό» Το δευτερεύον κείμενο θα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αντιστοιχούν στην «Πρωτοκυκλαδική I περίοδο - φάση Πηλού 3200-2800 π.Χ. Ύψ.: 10,2 εκ. Άγνωστη προέλευση».

Οι σημειώσεις, χωρισμένες σε τρεις παραγράφους, θα περιγράφουν το αντικείμενο ως εξής:

«Πρώιμο ή προδρομικό ειδώλιο του τύπου Πλαστηρά [...] Το ηβικό τρίγωνο αποδίδεται με εγχάραξη και οι υποτυπώδεις μαστοί ανάγλυφα.

Τα ειδώλια "τύπου Πλαστηρά", που οφείλουν την ονομασία τους στο ομώνυμο νεκροταφείο της Πάρου, εμφανίζονται παράλληλα με τα βιολόσχημα και αντιπροσωπεύουν την πρωιμότερη προσπάθεια φυσιοκρατικής απόδοσης της ανθρώπινης μορφής κατά την 3η χιλιετία π.Χ. [...] Οι γλύπτες, πάντως, δεν έχουν κατακτήσει ακόμη την αφαιρετικότητα της ώριμης περιόδου της κυκλαδικής τέχνης και διατηρούν μια έντονη φυσιοκρατική αντίληψη, που είναι ιδιαίτερα εμφανής στην περιοχή της λεκάνης, του ηβικού τριγώνου και των σκελών.

Εικόνα 3: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 1111

Τυπολογικά, τα ειδώλια τύπου Πλαστηρά αποτελούν εξέλιξη των στεατοπυγικών μορφών της Νεότερης Νεολιθικής περιόδου (5300-3200 π.Χ.). Ο κωνικός πύλος (σκούφος) με τις οριζόντιες αυλακώσεις απαντά τόσο σε ανδρικές όσο και σε γυναικείες μορφές του τέλους της Πρωτοκυκλαδικής I και της μετάβασης προς την Πρωτοκυκλαδική II περίοδο και θεωρείται ότι απηχεί ανατολικές (συριακές) επιδράσεις, ίσως σε συνδυασμό με επιδράσεις από τη Βαλκανική.²⁰

Με τον ίδιο τρόπο θα παρουσιασθούν όλα τα εκθέματα των ειδωλίων στην παροδική έκθεση.

iii. Επιδιωκόμενοι Στόχοι και Μέθοδοι Μεταφοράς Πληροφοριών στο Κοινό

Στόχος της έκθεσης θα αποτελεί η επικοινωνία μεταξύ των εκθεμάτων και του κοινού. Προκειμένου να μεταφερθούν επιτυχώς οι γνώσεις και οι νοηματικές πληροφορίες του Κυκλαδικού Πολιτισμού μέσω των

15 Ορφανίδη (2006), σ. 50.

16 Ορφανίδη (2006), σ. 51.

17 Ορφανίδη (2006), σ. 51.

18 Για τις αντίστοιχες περιόδους, βλ. Η Πρωτοκυκλαδική Περίοδος στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

19 Ορφανίδη (2006), σ. 52.

20 Βλ. *Επιλεγμένα Εκθέματα* στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

εκθεμάτων στον επισκέπτη επιβάλλεται στην είσοδο της έκθεσης η παροχή των αντίστοιχων πληροφοριών, έτσι ώστε η παρουσίαση εκτός από τον ψυχαγωγικό να καλύπτει και τον εκπαιδευτικό τομέα. Απαιτείται, λοιπόν, η ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού ώστε να λειτουργεί ως «ξεναγός» με τρόπο ευχάριστο και εκπαιδευτικό για το κοινό.

Επιπλέον, στην είσοδο της έκθεσης θα παρατίθεται κείμενο με πληροφορίες της παρουσίασης. Η γραπτή πληροφόρηση θα είναι δομημένη από το γενικότερο στο ειδικότερο. Ο τίτλος θα είναι επιβλητικός, θα ελκύει την προσοχή και θα παρουσιάζεται με μεγάλα γράμματα έως δέκα λέξεις. Ο υπότιτλος θα περιλαμβάνει μέχρι πενήντα λέξεις με πληροφοριακό περιεχόμενο, ενώ το μήκος του μηνύματος στο εισαγωγικό κείμενο δεν θα ξεπερνά τις διακόσιες λέξεις δομημένο σε τρία τμήματα.²¹

Εικόνα 4: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 286
Ειδώλιο καθιστής μορφής - "ο εγείρων πρόποσιν" μάρμαρο Κυκλαδικό Πρωτοκυκλαδική II περίοδος - φάση Σύρου 2800-2300 π.Χ. Ύ.: 15,2 εκ. Άγνωστη προέλευση.

Εικόνα 5: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 259

Κεφαλή ειδωλίου μάρμαρο Κυκλαδικό Πρωτοκυκλαδική III περίοδος 2300-2000 π.Χ. Ύ.: 9,7 εκ. / Πλ.: 7,6 εκ. Από τη Σχινούσα (:)

Για τη *σημειολογική* ανάγνωση, η οποία απορρέει από τους ποικίλους τρόπους που μπορούν να «αναγνωστούν» τα αντικείμενα, αποκτώντας πολλές συγκεκριμένες και αφηρημένες έννοιες,²² θα χρησιμοποιηθούν ειδικά γραφήματα προκειμένου να κατανοηθεί η λειτουργία των κυκλαδικών ειδωλίων στην προϊστορική κοινωνία. Τα γραφήματα θα τοποθετηθούν στην είσοδο της έκθεσης για να μην μειώσουν την προβολή των εκθεμάτων στο βασικό της χώρο. Στην είσοδο της παροδικής έκθεσης, ακόμη, με τη χρήση των νέων τεχνολογιών θα γίνει τρισδιάστατη εικονική παρουσίαση του κυκλαδικού πολιτισμού από

τη γέννηση μέχρι το τέλος του. Οι πληροφορίες που θα παρέχονται θα αφορούν τη θέση και την ονομασία των Κυκλάδων, τη γεωμορφολογία, το περιβάλλον, το κλίμα και την ανθρώπινη παρουσία στο σύμπλεγμα των νησιών.²³ Οι πληροφορίες θα εστιάζουν, ακόμη, και σε άλλους τομείς της πρώιμης εποχής του Χαλκού. Στην τεχνολογία του χαλκού η οποία βελτίωσε την ποιότητα του εργαλείου εξοπλισμού σε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες, μεταβάλλοντας, παράλληλα τις τεχνικές του πολέμου. Στις μεταβολές στη γεωργία, στην αύξηση των θαλάσσιων επαφών, στη διεύρυνση των εμπορικών ανταλλαγών, στη πληθυσμιακή αύξηση και στην εμφάνιση νέων οικισμών. Θα προβληθούν πληροφορίες για τα ταφικά έθιμα και τη λειτουργία των ειδωλίων στην προϊστορική κοινωνία, ενώ θα παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία και σε σχέση με άλλους προϊστορικούς πολιτισμούς (Πρωτομινωικός, Πρωτοελλαδικός) μέχρι την εξασθένηση του Κυκλαδικού Πολιτισμού στο τέλος της 3ης χιλιετίας π.Χ.²⁴

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον ήχο και στο χρωματισμό. Το γαλάζιο και άσπρο χρώμα που θα συνοδεύει το φόντο των κειμένων και των ψηφιακών παρουσιάσεων θα παραπέμπει στο Αιγαίο και τις Κυκλάδες. Ο ήχος, ακόμη, ο οποίος θα συνδέεται με το στοιχείο της θάλασσας θα εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό. Ο ίδιος ήχος, για παράδειγμα ο ήχος της θάλασσας και του κύματος, θα συνοδεύει με μικρότερη ένταση τον επισκέπτη στο βασικό χώρο των εκθεμάτων. Έτσι, θα λειτουργεί ως συνδεδετικός κρίκος της σημειολογικής ανάγνωσης με τον εκπαιδευτικό και πολιτιστικό χαρακτήρα της παροδικής έκθεσης.

Στο στάδιο της λειτουργίας, κατά το οποίο ελέγχεται η ασφάλεια της έκθεσης και τίθενται σε λειτουργία τα διδακτικά προγράμματα, η παροδική έκθεση θα είναι έτοιμη να υποδεχτεί το κοινό. Στο τελευταίο στάδιο πλέον της περιοδικής έκθεσης, στο στάδιο της αξιολόγησης, θα διερευνηθεί εάν επιτεύχθηκαν οι στόχοι της έκθεσης όπως είχαν προδιαγραφεί, αν προσέκλυσε ικανοποιητικό αριθμό επισκεπτών και αν κάλυψε τις ανάγκες τους. Η αξιολόγηση θα ληφθεί υπ' όψιν για μελλοντικές εκθέσεις επηρεάζοντας τη στρατηγική τους.²⁵

Επίλογος

Η έννοια της έκθεσης είναι ταυτόσημη με την προβολή ενός συνόλου κινητών ή ακίνητων μουσειακών αντικειμένων. Στοχεύει στην επικοινωνία μεταξύ εκθεμάτων και κοινού ώστε η παρουσίαση να έχει πολιτιστικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Οι μόνιμες, οι

21 Ορφανίδη (2006), σ.σ. 52-3.
22 Ορφανίδη (2006), σ. 53-4.

23 Βλ. *Γεωγραφία* στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.
24 Βλ. *Η Πρώιμη Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο* στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.
25 Γκαζή (2003), σ. 83.

προσωρινές, οι οικολογικές και οι συστηματικές εκθέσεις συγκαταλέγονται στα είδη των εκθέσεων.

Η οργάνωση της υποθετικής προσωρινής έκθεσης «Κυκλαδικά Ειδώλια» που θα διεξαχθεί στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης στοχεύει στη μετάδοση πληροφοριών στο κοινό με τρόπο ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό. Ο χώρος της θα είναι διαρθρωμένος βάσει της διαδρομής τύπου «νησίδας» και ο επισκέπτης θα αναγιγνώσκει την εποχή και το περιβάλλον του Κυκλαδικού Πολιτισμού.

Τα ειδώλια θα παρουσιάζονται με λιτό και ωραίο τρόπο, «εξαφανίζοντας» τον υπόλοιπο χώρο της έκθεσης. Ο φωτισμός, ο οποίος δεν θα είναι ομοιόμορφος, θα είναι έντονος και θα αναδεικνύει τα εκθέματα που θα προβάλλονται στις προθήκες σε σκούρο χρώμα φόντο. Η διαδρομή που θα διανύει ο επισκέπτης θα αρχίζει με την προβολή ειδωλίων της Πρωτοκυκλαδικής I και θα ολοκληρώνεται με την Πρωτοκυκλαδική III. Τα κείμενα που θα συνοδεύουν τα εκθέματα θα περιορίζονται στους τίτλους, στα δευτερεύοντα κείμενα και στις σημειώσεις.

Ο επισκέπτης θα έχει εισαχθεί ήδη στον Κυκλαδικό Πολιτισμό με την είσοδό του στην έκθεση, καθώς με τη χρήση νέων τεχνολογιών (οπτικοακουστικά μέσα) και τη συμβολή εξειδικευμένου προσωπικού θα επιτευχθεί η μεταφορά γνώσεων και νοηματικών πληροφοριών που σχετίζονται με τον Κυκλαδικό Πολιτισμό, συμβάλλοντας στην επιτυχία του πολιτιστικού και εκπαιδευτικού στόχου της έκθεσης.

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 1: *Το Κτήριο*. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης. Στο διαδικτυακό τόπο του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013. <http://www.amth.gr/index.php/2011-09-23-09-25-14.html>

Εικόνα 2: *Τύπος έκθεσης με τη μορφή «Νησίδας»*. Στο Γκαζή, Α., Νούσια Τ. 2003. Αρχαιολογία στον Ελληνικό Χώρο. τ. Γ Μουσειολογία, Μέριμνα για τις Αρχαιότητες. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σελ. 76.

Εικόνα 3: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 1111. *Ειδώλιο γυναικείας μορφής τύπου Πλαστηρά. Μάρμαρο Κυκλαδικό. Πρωτοκυκλαδική I περίοδο - φάση Πηλού 3200-2800 π.Χ. Ύψ.: 10,2 εκ. Άγνωστη προέλευση*. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. <http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=reso urce&cresrc=842&cnode=35&clang=0>

Εικόνα 4: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 286. *Ειδώλιο καθιστής μορφής - "ο εγείρων πρόποσιν" μάρμαρο Κυκλαδικό Πρωτοκυκλαδική II περίοδος - φάση Σύρου 2800-2300 π.Χ. Ύψ.: 15,2 εκ. Άγνωστη προέλευση*. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. <http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=reso urce&cresrc=890&cnode=35&clang=0>

Εικόνα 5: © Ίδρυμα Ν.Π. Γουλανδρή - Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Συλλογή Ν.Π. Γουλανδρή, αρ. 259. *Κεφαλή ειδωλίου μάρμαρο Κυκλαδικό Πρωτοκυκλαδική III περίοδος 2300-2000 π.Χ. Ύψ.: 9,7 εκ. / Πλ.: 7,6 εκ. Από τη Σχινόυσα (;)*. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. <http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=reso urce&cresrc=883&cnode=35&clang=0>

Βιβλιογραφία

Γκαζή, Α., Νούσια Τ. 2003. *Αρχαιολογία στον Ελληνικό Χώρο*. τ. Γ Μουσειολογία, Μέριμνα για τις Αρχαιότητες. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ορφανίδη, Λ. Λυριτζής, Ι. 2006. *Εισαγωγή στη Μουσειολογία και στην Προληπτική Συντήρηση*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.

Ηλεκτρονικές Πηγές

Γεωγραφία. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013. <http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE &cnode=36&clang=0>

Επιλεγμένα Εκθέματα. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013.

<http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=RESO URCE&cresrc=842&cnode=35&clang=0>

Η Πρώιμη Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013.

<http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE &cnode=38&clang=0>

Η Πρωτοκυκλαδική Περίοδος. Στο διαδικτυακό τόπο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013.

<http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE &cnode=39&clang=0>

Το Κτήριο. Στο διαδικτυακό τόπο του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης. Ημερομηνία Πρόσβασης: 16.04.2013. <http://www.amth.gr/index.php/2011-09-23-09-25-14.html>